

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΟ
ΥΠΑΙΘΑ**

Αθήνα, 04.11.2025

Αριθμός Γνωμοδότησης 82/2025

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 111/06.10.2025 του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.,

Γενική Γραμματεία Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, εάν εκπαιδευτικός, ο οποίος είχε τοποθετηθεί σε θέση Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, κατόπιν δε του ανατέθηκαν καθήκοντα Γενικού Γραμματέα στο ΥΠΑΙΘΑ, θέση από την οποία μεταγενέστερα παραιτήθηκε, μπορεί, να καταλάβει την προγενέστερη αυτή θέση ή πρέπει, πλέον, να επιστρέψει στην (αρχική) οργανική θέση, που κατείχε.

Ιστορικό:

Από το πραγματικό το οποίο παρατίθεται στο εξεταζόμενο ερώτημα, σε συνδυασμό προς τα λοιπά στοιχεία του υπηρεσιακού φακέλου, που το συνοδεύουν, προκύπτουν τα κατωτέρω:

1. Δυνάμει της υπ' αριθμ. Φ.351.1/11/48020/Ε3/28.3.2019 απόφασης του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α ο Α.Κ. εκπαιδευτικός κλάδου ΠΕ70 τοποθετήθηκε σε θέση Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης με τριετή θητεία μέχρι 31.7.2022. Σε μεταγενέστερο χρόνο, δυνάμει της υπ' αριθμ. 37572/Γ1/3.4.2021 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., ανατέθηκαν στον ίδιο καθήκοντα Γενικού Γραμματέα στο Υ.ΠΑΙ.Θ.Α με 1^ο βαθμό της κατηγορίας ειδικών θέσεων. Ακολούθησε η υποβολή παραίτησης από αυτόν από τη συγκεκριμένη θέση του Γενικού Γραμματέα, η οποία έγινε αποδεκτή δυνάμει της υπ'

αριθμ. 73854/Γ1/4.7.2023 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. Μετά ταύτα, ο υπ' όψη εκπαιδευτικός επανήλθε στην προγενέστερη θέση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης και ασκεί μέχρι σήμερα τα καθήκοντά του. Με την από 25.09.25 αίτηση του ο ανωτέρω ζήτησε την έκδοση βεβαίωσης περί της υπηρεσίας του στην πιο πάνω θέση, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για την εκταμίευση επιχορήγησης από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επί του περιεχομένου της αιτούμενης βεβαίωσης οι υποκείμενες στην ερωτώσα Γενική Γραμματεία υπηρεσίες εξέφρασαν αντιρρήσεις, υποστηρίζοντας ότι το εν λόγω Περιφερειακό όργανο θα έπρεπε, μετά την παραίτηση που υπέβαλε, να είχε επανέλθει στην (αρχική) οργανική θέση, που κατείχε και όχι στη θέση στελέχους (Περιφερειακού Διευθυντή), στην οποία βρίσκεται. Κατόπιν τούτου, προκλήθηκε το εξεταζόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο:

2. Με τις διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 1, 30 παρ. 1 και 7 **ν. 4547/2018** «Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 102) ορίζονταν, πριν την κατάργησή τους από την διάταξη του άρθρου 242 περ. β' ν. 4823/2021, τα παρακάτω:

Άρθρο 29

«1. Η τοποθέτηση των στελεχών της εκπαίδευσης πραγματοποιείται με βάση τη σειρά κατάταξής τους στον οικείο αξιολογικό πίνακα, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 21, ή την πρόταση του αρμόδιου οργάνου επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, σε συνδυασμό με την σειρά προτίμησής τους, η οποία δηλώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 27.

Άρθρο 30

1. Η επιλογή και τοποθέτηση των στελεχών της εκπαίδευσης γίνεται για τριετή θητεία, η οποία ξεκινά με την τοποθέτησή τους και λήγει την 31^η Ιουλίου του τρίτου έτους που ακολουθεί την επιλογή τους. Η επιλογή και η τοποθέτηση στις κενούμενες θέσεις γίνεται για το υπόλοιπο της θητείας αυτής. Όσοι τοποθετούνται σε θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά την λήξη της θητείας τους, μέχρι την ανάληψη της υπηρεσίας των νέων στελεχών.

7. Τα στελέχη της εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια της θητείας τους διατηρούν τις οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών από τις οποίες προέρχονται και εξελίσσονται βαθμολογικά και μισθολογικά σ' αυτές».

3. Με τις διατάξεις του άρθρου 41 παρ. 1 και 2 εδ. β', 44 παρ. 2 και 4 εδ. α', 68 παρ. 1 περ. β' και 70 παρ. 1 **ν. 4622/2019** «Επιτελικό Κράτος. Οργάνωση, λειτουργία και

διαφάνεια της Κυβέρνησης, των Κυβερνητικών Οργάνων και της Κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α'133) ορίζονται τα παρακάτω:

Άρθρο 41

«1. Σε κάθε Γενική Γραμματεία που συνιστάται βάσει του παρόντος νόμου ή βάσει των εξουσιοδοτήσεων του παρόντος νόμου, προΐσταται Γενικός Γραμματέας, ο οποίος είναι μετακλητός υπάλληλος με βαθμό 1^ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων.

2. εδ. β': Οι Γενικοί Γραμματείς διορίζονται και παύονται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 44

2. Στην περίπτωση διορισμού ή ανάθεσης καθηκόντων της παραγράφου 1, ο χρόνος υπηρεσίας που διανύεται σε θέση μετακλητού Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα λογίζεται για όλες τις συνέπειες ως πραγματική δημόσια υπηρεσία. Σε περίπτωση αποχώρησης των ως άνω προσώπων από τις θέσεις τους, επανέρχονται αυτοδίκαια στη θέση που κατείχαν.

4. Η θητεία των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων λήγει υποχρεωτικώς στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Σε περίπτωση παραίτησης....

Άρθρο 68

1. περ. β' Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται: α).....β) Στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς καθώς και στους Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Άρθρο 70

1. Για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις των περιπτώσεων (α) και (β) του άρθρου 68 αναστέλλεται αυτοδικαίως η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας καθώς και δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα».

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 232 παρ. 1 εδ. α', 242 εδ. β' και 245 παρ. 1 **ν. 4823/2021** «Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (Α'136) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 232

1. εδ. α' Τα στελέχη της εκπαίδευσης έχουν επιλεγεί σύμφωνα με τα άρθρα 21 έως 36 του ν.4547/2018 (Α'102), όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την επιλογή, τοποθέτηση και

ανάληψη υπηρεσίας των νέων στελεχών, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β΄ του Μέρους Β΄ του παρόντος και τουλάχιστον έως τη λήξη της θητείας για την οποία έχουν επιλεγεί.

Άρθρο 242

εδ. β΄ Καταργούνται...τα άρθρα 1 έως 46 του ν. 4547/2018, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 220 του παρόντος.

Άρθρο 245

1.Με την επιφύλαξη των παρ. 2,3,4,5 και 6» οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων:

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, εν όψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που υπηρετούν και την υπαγωγή σ΄ αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

5. Όπως προκύπτει από το εισαγωγικό μέρος της υπ΄ αριθμ. Φ.351.1/11/48020/Ε3/28.03.2019 απόφασης του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α, με την οποία τοποθετήθηκε ο Α.Κ. σε θέση Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, έρεισμα για την έκδοσή της απετέλεσαν, κυρίως, οι διατάξεις των άρθρων 29 παρ. 2 και 30 παρ. 1 και 2 ν. 4547/2018. Με τη διάταξη του άρθρου 29 παρ. 1 έχει οριστεί η διοικητική διαδικασία τοποθέτησης των στελεχών της εκπαίδευσης. Με τις διατάξεις της επόμενης παραγράφου, καθορίζονται λοιπές διαδικαστικές λεπτομέρειες σχετικές με το θέμα. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 30 παρ. 1 έχει οριστεί ότι η επιλογή και τοποθέτηση των στελεχών εκπαίδευσης πραγματοποιείται με θητεία τριών ετών οριοθετημένης, χρονικά, με συγκεκριμένο τρόπο. Εφόσον συμβεί δε, σε ενδιάμεσο χρόνο, να κενωθεί θέση, τότε λαμβάνει χώρα επιλογή και τοποθέτηση νέου στελέχους για το υπολειπόμενο διάστημα. Σε κάθε περίπτωση πάντως, προβλέπεται η επιμήκυνση της χρονικής διάρκειας της θητείας του υπηρετούντος στελέχους μέχρι την ανάληψη υπηρεσίας από το νέο στέλεχος που επελέγη, εφόσον υπάρξει χρονικό κενό μεταξύ των δύο αυτών σημείων. Με τη διάταξη δε, της παραγράφου 7 του ίδιου άρθρου κατοχυρώνεται η οργανική θέση του αποχωρήσαντος από αυτή στελέχους, στην οποία επανέρχεται μετά τη λήξη της θητείας του εξελισσόμενος, μάλιστα χωρίς χρονική διακοπή βαθμολογικά και μισθολογικά σ΄ αυτή. Τέλος, στη διάταξη της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, αναφέρονται οι νομικές συνέπειες τοποθέτησης των στελεχών εκπαίδευσης στις θέσεις τους.

6. Με τη διάταξη του άρθρου 242 εδ. β' του νόμου 4823/2021, με τον οποίο εισήχθησαν στην εκπαιδευτική νομοθεσία νέες ρυθμίσεις, ορίστηκε ότι οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 46 του νόμου 4547/2018 (συμπεριλαμβανομένων, δηλαδή και των πιο πάνω των άρθρων 29 παρ. 1 και 2 ως και 30 παρ. 1, 2 και 7), καταργούνται. Με τη δε διάταξη του άρθρου 245 παρ. 1 ορίζεται ότι οι διατάξεις του υπ' όψη νομοθετήματος τίθενται σε ισχύ από την δημοσίευση του νομοθετήματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (3.8.2021) πλην ορισμένων περιπτώσεων, που δεν αφορούν στο αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης. Με τη μεταβατικού χαρακτήρα, πάντως, διάταξη του άρθρου 232 παρ. 1 εδ. α' ορίζεται ότι όσα στελέχη εκπαίδευσης έχουν, ήδη, επιλεγεί, κατά την έναρξη ισχύος του νέου αυτού νόμου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου νόμου 4547/2018 (άρθρα 21 μέχρι 36) εξακολουθούν, να ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την επιλογή, τοποθέτηση και ανάληψη υπηρεσίας των στελεχών, που θα προκύψουν από την εφαρμογή του νεώτερου συστήματος, οπωσδήποτε, όμως, μέχρι την λήξη της θητείας, για την οποία έχουν επιλεγεί, μη αποκλεισμένης της χρονικής παράτασης αυτής, κατά τα ανωτέρω.

7. Με τις διατάξεις του άρθρου 41 παρ. 1 και 2 εδ. β' του νόμου 4622/2019 προβλέπεται η κάλυψη της θέσης του Προϊσταμένου των Γενικών Γραμματειών, που συστήθηκαν με το υπ' όψη νομοθέτημα, από διοικητικό όργανο, που φέρει την ιδιότητα του μετακλητού υπαλλήλου (βλ. και Σπηλιωτόπουλο-Κονδύλη «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», εκδ. 2023, σελ. 376). Το όργανο αυτό διορίζεται και παύεται με την οριζόμενη διοικητική διαδικασία. Με τη διάταξη του άρθρου 44 παρ. 2 εδ. α' του ίδιου νόμου, ορίζεται ότι ο χρόνος υπηρεσίας, που διανύεται στη θέση του Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα μετά τον διορισμό ή την ανάθεση καθηκόντων σ' αυτόν, θεωρείται για όλες τις νομικές συνέπειες σαν χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας. Στη διάταξη δε του β' εδαφίου της υπ' όψη παραγράφου, η ρύθμιση της οποίας ενδιαφέρει στο προκείμενο, προβλέπεται ότι μετά την αποχώρηση των εν λόγω οργάνων από τη θέση τους επανέρχονται αυτοδίκαια στην (οργανική) θέση, την οποία κατείχαν προγενέστερα. Από τον τρόπο κατάστροφης της διάταξης αυτής και τη γραμματική διατύπωσή της, μέθοδος η οποία αποτελεί την ασφαλέστερη ερμηνευτική προσέγγισή της, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, αποβλέποντας στο σύνηθες, ρυθμίζει την περίπτωση της κατάληψης της θέσης του Γενικού-Ειδικού Γραμματέα απ' ευθείας από την οργανική του θέση, οπότε σ' αυτή την περίπτωση, κατοχυρώνοντας την παραμονή του στην οργανική θέση, που κατείχε, ορίζει την αυτοδίκαιη (και αναμφίβολη) επιστροφή του σ' αυτή, μετά την αποχώρησή του από την νεώτερη του μετακλητού υπαλλήλου. Δεν καταλαμβάνει, πάντως, την ενδιάμεση

περίπτωση, κατά την οποία το διοικητικό όργανο (εκπαιδευτικός) εξελίσσεται, τοποθετούμενος από την οργανική του θέση σε άλλη μετακλητού υπαλλήλου, όπως Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης (βλ. και ΣΤΕ 349/2023) και κατά τη χρονική διαδρομή της προβλεπόμενης εκεί τριετούς θητείας του καταλαμβάνει ετέρα θέση, Γενικού Γραμματέα Υπουργείου. Σ' αυτή την περίπτωση διαδράμει άλλη, διάφορη τριετή, επίσης θητεία, μετά τη λήξη της οποίας, όπως κατόπιν παραιτήσεως, κατά τη ρητή πρόβλεψη της διάταξης του άρθρου 44 παρ. 4 εδ. α' του ίδιου νόμου, επανέρχεται στην προγενέστερη του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, υπό την αυτονόητη, βέβαια, προϋπόθεση ότι υπολείπεται στη θέση αυτή χρόνος θητείας. Τούτο προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 70 παρ. 1 του ως άνω νόμου, με την οποία ορίζεται ότι τα πρόσωπα της περίπτωσης, πλην άλλων, β' του άρθρου 68, δηλαδή οι Γενικοί-Ειδικοί Γραμματείς της διοίκησης μετά από τον διορισμό-ανάθεση καθηκόντων σ' αυτούς αποχωρούν υποχρεωτικά από την προγενέστερη θέση τους και παύουν να ασκούν καθήκοντα ή δημόσιο λειτούργημα σε οποιοδήποτε άλλο πόστο στη δημόσια διοίκηση, τελώντας σε καθεστώς αναστολής, δηλαδή σε προσωρινή παύση άσκησής τους καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης καθηκόντων στη νέα θέση, με προοπτική, πάντως, να συνεχιστούν, αυτά, αργότερα, μετά τη λήξη των νέων αυτών δραστηριοτήτων. Άλλη ερμηνευτική εκδοχή της διάταξης του άρθρου 44 παρ. 2 εδ. β' ν. 4622/2019, δηλονότι της επανόδου του Γενικού Γραμματέα απ' ευθείας στην οργανική του θέση κατά παράκαμψη της υφιστάμενης ενδιάμεσης του Περιφερειακού Διευθυντή, δεν μπορεί να ευσταθήσει, καθόσον τούτο έπρεπε να είχε οριστεί ρητά από τον νομοθέτη εν όψει του δυσμενούς χαρακτήρα για τον εκπαιδευτικό της σχετικής ρύθμισης ως προς την διοικητική του πορεία.

8. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, ο Α.Κ. εκπαιδευτικός κλάδου ΠΕ 70, τοποθετήθηκε στις 28.3.2019 ως στέλεχος της διοίκησης σε θέση Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, δηλαδή μετακλητού υπαλλήλου με τριετή θητεία εξικνούμενη μέχρι την 31.7.2022. Ενδιάμεσα, στις 3.4.2021, τοποθετήθηκε σε θέση Γενικού Γραμματέα στο ΥΠΑΙΘΑ, με τριετή επίσης θητεία. Μεταγενέστερα, παραιτήθηκε από τη θέση αυτή – αποδοχή παραίτησης στις 4.7.2023 - επανέρχόμενος στην προγενέστερη ασκώντας καθήκοντα μέχρι σήμερα, κατά προέκταση της χρονικής διάρκειας της θητείας του μέχρι την επιλογή και ανάληψη καθηκόντων των νέων Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη, ενταύθα, διάταξη του άρθρου 30 παρ. 1 εδ. γ' ν. 4547/2018. Με τα δεδομένα αυτά, ορθά έχει

επιστρέψει στη συγκεκριμένη θέση και νόμιμα αιτείται την έκδοση βεβαίωσης από τη διοίκηση για την υπηρεσία του σ' αυτήν.

Απάντηση:

9. Κατά συνέπεια των όσων έχουν αναφερθεί παραπάνω η απάντηση στον προβληματισμό της ερωτώσας υπηρεσίας είναι ότι: Εκπαιδευτικός, ο οποίος είχε τοποθετηθεί σε θέση Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, κατόπιν δε του ανατέθηκαν καθήκοντα Γενικού Γραμματέα στο ΥΠΑΙΘΑ, θέση από την οποία μεταγενέστερα παραιτήθηκε, μπορεί, να καταλάβει την προγενέστερη αυτή θέση και δεν υποχρεούται να επιστρέψει στην (αρχική) οργανική θέση που κατείχε. Συναφώς, είναι νόμιμο, να αιτείται την έκδοση σχετικής υπηρεσιακής βεβαίωσης για την υπηρεσία του σ' αυτήν.

Ο Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Περικλής Αγγέλου